

ЗАЛЕЖНІСТЬ УРОЖАЙНОСТІ ТА ЯКОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ВІД ВПЛИВУ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ

Костюк Н.М, аспірант

e-mail: fitocvnov@ukr.net

Подільський державний аграрно-технічний університет

В технології вирощування пшениці озимої важливим завданням є як урожайність зерна, так і якість вирощеної продукції. Цьому проблематичному і актуальному питанню присвячено багато наукових досліджень. Як правило, при підвищенні урожайності пшениці більше 5 тон зерна з 1 га чорноземи вже не забезпечують рослин в повному обсязі мікроелементами. Значна частина науковців вважають, що для прогресу в розв'язанні цієї проблеми вагомим додатковим агрозаходом може бути застосування позакореневого листового підживлення.

Позакоренево підживлення дає можливість спрямовано регулювати найважливіші процеси в рослинному організмі, найбільш повно реалізовувати потенційні можливості сорту, які закладені в геномі.

Дослід включав листове підживлення рослин мікродобривом «Вуксал Мікроплант» в різні фенофази розвитку культури з нормою одноразового використання 2 кг/га.

«Вуксал Мікроплант» – комплексне листове добриво-суспензія. Мікродобриво характеризується високим вмістом мікроелементів, швидким прониканням у рослину, сумісний із більшістю пестицидів, додатково містить магній, калій та азот.

Дослідження проведено в ДП «Рокитне» Новоселицького району Чернівецької області. Закладку дослідів проводили за дотриманням вимог наукової агрономії викладених В.Ф. Мойсейченко та В.О. Єщенко.

Схема дослідю включає наступні варіанти позакореневого підживлення рослин пшениці озимої: 1 – контроль (без застосування позакореневого підживлення мікродобривом); 2 – фаза кущіння (один раз за вегетацію); 3 – фаза початок виходу в трубку (один раз за вегетацію); 4 – перед цвітінням (один раз за вегетацію); 5 – фаза кущіння + початок виходу в трубку (два рази за вегетацію); 6 – фаза кущіння + перед цвітінням (два рази за вегетацію); 7 – початок виходу в трубку + перед цвітінням (два рази за вегетацію); 8 – фаза кущіння + початок виходу в трубку + перед цвітінням (три рази за вегетацію). Норма використання мікродобрива 2 кг/га.

Об'єкт досліджень – сорт пшениці озимої Миронівська 65, фон мінерального живлення $N_{90}P_{90}K_{90}$.

В результаті проведених досліджень встановлено приріст урожайності зерна порівняно до контролю на варіантах дворазового застосування позакореневого підживлення мікродобривом і триразового. Зокрема, на варіанті

5 приріст урожайності зерна становив 0,32 т/га, на варіанті 6 – 0,25 т/га, на варіанті 7 – 0,22 т/га, а на варіанті триразового обприскування рослин 0,59 т/га (НІР_{0,05}–0,19 т/га). Також встановлена істотна прибавка урожайності на варіанті 4, де рослини обприскували один раз за вегетацію перед настанням цвітіння, прибавка урожайності – 0,19 т/га.

Відповідно встановлено найкращу результативність триразового застосування позакореневого підживлення при рівні урожайності зерна 7,0 т/га. Різниця між даними варіанта триразового обприскування посівів порівняно дворазового істотна 0,27; 0,34; 0,36 т/га. Це засвідчує про доцільність проведення агрозаходу три рази за активний період вегетації.

Щодо оцінки якості встановлено, що маса 1000 зерен пшениці була найбільшою на варіанті триразового обприскування 49,2 г, на контрольному варіанті 44 г, різниця становить 5,2 г. У порівнянні до варіантів 5, 6, 7 маса 1000 зерен варіанта 8 була більшою на 5; 3,1; 3,0 г, відповідно.

До важливих показників якості пшениці належить натура зерна. За технічними вимогами ДСТУ 3768:2010 показники якості пшениці м'якої поділяють на шість класів. Класи 1-3 групи А, класи 4-5 групи В і клас 6. За умови триразового застосування позакореневого підживлення мікродобривом показник становив 768 г/л. Для варіантів 5, 6, 7 показники становили 740, 745 та 750 г/л, що свідчить про дещо менші значення порівняно до даних варіанта 8. Слід зазначити, що триразове застосування позакореневого підживлення рослин пшениці «Вуксал Мікроплантом» забезпечило найвищий показник натура зерна – 768 г/л, що відповідає першому класу групи А. За умови дворазового застосування мікродобрива дані були у відповідності до другого класу якості зерна.

Важливим показником якості зерна пшениці завжди був вміст білка. Для варіанта 8 характерне значення – 13,2%. Проте цей показник відповідав лише другому класу, незважаючи на істотну різницю порівняно даних інших варіантів. Зокрема, для варіантів дворазового обприскування характерні результати лише в межах 12,5; 12,7%, що стверджує також про гарантований другий клас групи А.

Отже, в результаті проведених досліджень встановлено ефективність впливу позакореневого підживлення рослин пшениці озимої мікродобривом «Вуксал Мікроплант». Із всіх варіантів застосування кращим варіантом є триразове обприскування посівів з нормою використання 2 кг/га: перший раз – початок фази кушіння, другий раз – початок виходу в трубку, третій раз – перед цвітінням. Рівень урожайності зерна становить 7,0 т/га, що більше від контрольного варіанта на 0,59 т/га. Встановлено покращення якості зерна за показниками маси 1000 зерен, натури зерна та за показником вмісту білка, де маса 1000 була більшою від контролю на 12%, натура зерна – на 8%, а масова частка білка – на 17%.

Таким чином, листкове підживлення рослин пшениці озимої сорту Миронівська 65 мікродобривом «Вуксал Мікроплант» характеризується ефективністю, як за впливом на урожайність зерна, так і його якість.